

Grey Scale #13

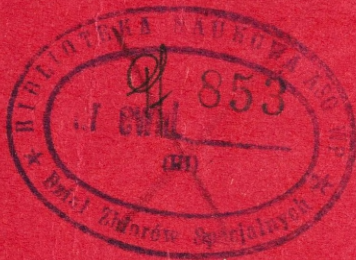

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SŁUŻBY SZTABÓW

DO OZYSKANIA
JAWNE

Egz. Nr 1

ODTWARZANIE ZDOLNOŚCI BOJOWEJ
DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ (PANCERNEJ)
Z JEDNOCZESNYM PROWADZENIEM DZIAŁAŃ BOJOWYCH
OCALAŁYMI SIŁAMI

47403

WARSZAWA

WRZESIEŃ

1979

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SŁUŻBY SZTABÓW

90-12712
JAWA

Egz. Nr.....1

ODTWARZANIE ZDOLNOŚCI BOJOWEJ
DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ (PANCERNEJ)
Z JEDNOCZESNYM PROWADZENIEM DZIAŁAŃ BOJOWYCH
OCALAŁYMI SIŁAMI

47403

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

~~PRZEKLASYFIKOWANO~~

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA SŁUŻBY SZTABÓW

Protokół Nr 54305

Sygn. ASG wewn. 3491/79

~~PRZEKLASYFIKOWANO~~

Protokół Nr 12657

ODTWARZANIE ZDOLNOŚCI BOJOWEJ DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ /PANCERNEJ/ Z JEDNOCZESNYM PROWADZENIEM DZIAŁAŃ BOJOWYCH OCALAŁYMI SIŁAMI

Tytuł oryginału: WOSSTANOWLENIE BOJESPOSOBNO STI MOTOSTREL-
KOWOJ /TANKOWOJ/ DIWIZJI I WIEDENIE BOJEWYCH
DEJSTWII SOCHRANIWSZIMISJA SIŁAMI.

Wojenneja Ordena Lenina Krasnoznamiennoja Ordena Suworowa
Akademie imieni M.W.FRUNZE.

Przełożył i przygotował do wydania:

mjr dypl. Waldemar SIWIEC

234771

S P I S T R E Ś C I

	Str.
Wprowadzenie	4
Odtwarzanie zdolności bojowej dywizji zmechanizowanej /pancernej/ po uderzeniach jądrowych nieprzyjaciela	6
Specyfika prowadzenia działań bojowych ocalałymi siłami	20
Zakończenie	32
Schematy:	
Nr 1 - Sposoby odtwarzania zdolności bojowej pułku /Wariant/	33
Nr 2 - Odtworzenie zdolności bojowej dywizji pancerniej /wariant/.....	34
Nr 3 - Metodyka podjęcia decyzji do odtworzenia zdolności bojowej i kontynuowania /wznowienia/ działań bojowych	35
Nr 4 - Treść decyzji do odtworzenia zdolności bojowej oraz do kontynuowania /wznowienia/ działań bojowych	36
Nr 5 - Zadania i ugrupowanie bojowe w natarciu ocalałych sił dywizji zmechanizowanej /wariant/..	37
Nr 6 - Organizacja obrony ocalałymi siłami dywizji zmechanizowanej /wariant/	38

W P R O W A D Z E N I E

Mimo osłabienia napięcia międzynarodowego osiągniętego w rezultacie prowadzenia właściwej polityki przez CK KPZR, rząd ZSRR oraz Generalnego sekretarza partii L.I. BREŻNIEWA, wyścig zbrojeń, szczególnie dotyczący broni jądrowej, nadal rozwija się w głównych państwach kapitalistycznych. Sytuacja taka, stwarza zagrożenie rozpętania wojny przez imperializm międzynarodowy. Jeśli na początku lub w trakcie działań wojennych zostanie użyta broń masowego rażenia - w wojskach lądowych wystąpią ogromne straty, a co za tym idzie i utrata zdolności bojowej. Dlatego też, należy uczyć się szybkiego odtwarzania zdolności bojowej wojsk oraz prowadzenia działań bojowych ocalałymi i odtworzonymi siłami.

Pod pojęciem "odtworzenia zdolności bojowej wojsk" należy rozumieć realizację szeregu przedsięwzięć mających na celu uzupełnienie strat poniesionych w wyniku uderzeń jądrowych nieprzyjaciela oraz doprowadzenia stanu osobowego, techniki, systemu dowodzenia i struktury organizacyjnej do takiego stanu, który zabezpieczy wykonanie zadań bojowych.

Odtworzenie i zachowanie zdolności bojowej związków taktycznych i oddziałów jest jednym z głównych zadań dowódców i sztabów. Trudność realizacji tego zadania w wojnie jądrowej będzie uzależniona od skali i charakteru poniesionych strat. Charakterystyczną ich cechą będzie: - masowość, ponieważ niszczone będą całe pododdziały, oddziały, elementy ugrupowania bojowego, a także stanowiska dowodzenia. Dalej, broń masowego rażenia może być praktycznie użyta na dowolnej odległości od linii styczności wojsk, a zmasowanie uderzeń może nastąpić na wybranym obiekcie.

Nową charakterystyczną cechą strat w wojnie jądrowej jest ich znaczne przewyższenie w sile żywej w porównaniu ze stratami w technice bojowej i uzbrojeniu. Według obliczeń, na każdą jednostkę uzbrojenia, zniszczoną razem z załogą, będą w pełni sprawne /załogi zniszczone/: 2-3 czołgi, 5-7 dział, wyrzutnia raketowa, 1 1/2 transportera opancerzonego lub samochodu ciężarowego. Dlatego też, w rejonach uderzeń wystąpią duże skupiska sprawnych czołgów, transporterów opancerzonych i innej techniki bojowej, z tym tylko, że bez załóg.

Ogromne i bardzo złożone w swojej strukturze straty w wojskach, poniesione w wyniku uderzeń środków masowego rażenia przeciwnika wpływają na rangę i znaczenie odtworzenia zdolności bojowej. Jednocześnie wymagają zaangażowania w realizacji tego problemu znacznej ilości ludzi, środków materiałowych, a także pracy organizatorskiej dowódców i sztabów. Dlatego też, Minister Obrony Narodowej ZSRR stawia wymagania - precyzyjnej realizacji utrzymania żywotności zgrupowań wojsk, marynarki wojennej, a także umiejętnego odtworzenia zdolności bojowej wojsk; kontynuowania badań dotyczących działań bojowych na lądzie, morzu i w powietrzu ocalałymi i odtworzonymi siłami i środkami.

Wykład ten, poświęcony jest analizie sposobów realizacji postawionych zadań. Rozpatruje się w nim dwa zasadnicze zagadnienia:

- odtwarzanie zdolności bojowej dywizji zmechanizowanej /pancernej/ po uderzeniach jądrowych przeciwnika;
- specyfikę prowadzenia działań bojowych ocalałymi i odtworzonymi siłami dywizji zmechanizowanej /pancernej/.

ODTWARZANIE ZDOLNOŚCI BOJOWEJ DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ
/PANCERNEJ/ PO UDERZENIACH JĄDROWYCH NIEPRZYJACIELA.

Odtwarzanie zdolności bojowej wojsk, po uderzeniach jądrowych przeciwnika obejmuje następujące przedsięwzięcia: odtworzenie systemu dowodzenia; określenie stopnia napromienienia stanu osobowego, uszkodzeń sprzętu bojowego i uzbrojenia; sprecyzowanie zadań bojowych oddziałom /pododdziałom/, które nie utraciły zdolności bojowej dładalszego działania; wyprowadzenie oddziałów /pododdziałów/ ze stref skażeń, rejonów zniszczeń, pożarów, zatopień; przeprowadzenie przedsięwzięć organizacyjnych w celu stworzenia formacji zbiorczych; usunięcie drobnych uszkodzeń sprzętu bojowego; uzupełnienie oddziałów /pododdziałów/ w środki materiałowe.

Pierwszoplanowym i bardzo trudnym do realizacji zadaniem jest odtworzenie systemu dowodzenia i łączności. W zależności od charakteru i struktury strat, istnieją następujące sposoby odtwarzania dowodzenia:

- 1 - częściowe uzupełnienie stanem osobowym, środkami dowodzenia lub przekazanie dowodzenia na jeden z ocalałych punktów;
- 2 - przekazanie dowodzenia odwozowym organom dowodzenia lub na stanowisko dowodzenia jednego z sąsiadów;
- 3 - dowodzenie przez organ nadrzędny bez odtwarzania pośredniego;
 - utworzenie nowego organu dowodzenia z pozostałości dwóch lub kilku dowództw, które utraciły znaczną ilość swoich sił i środków;
 - przekazanie dowodzenia związkom taktycznym lub od-

działom jednemu z podległych dowództw pułku lub batalionu, a następnie wzmocnienie ich siłami i środkami.

Obowiązkiem wyższego przełożonego jest odtworzenie dowodzenia w oddziale i pododdziale. Dlatego też, należy wcześniej organizować dowództwa odwodowe o zmniejszonym składzie. I tak: w pułkach - batalionowe, w dywizji - pułkowe ze stanu osobowego dywizji i pułku, a także z istniejących rezerw.

Głównym zadaniem takich odwodowych dowództw będzie odtworzenie dowodzenia w oddziale, pododdziale w określonym czasie. Dowództwo takie, jest w stanie przejąć dowodzenie tylko wtedy, kiedy zostanie wcześniej zorganizowane, będzie zaznajomione ze stanem podległych pododdziałów i oddziałów oraz ich systemem łączności, a środki łączności będące na jego wyposażeniu są gotowe do pracy w dowolnej sieci podległych wojsk. Kolejne ważne zadanie to - kierowanie odtwarzaniem zdolności bojowej. Oprócz tego, na bazie odwodowego dowództwa lub przy jego pomocy, należy odtwarzać organa dowodzenia w pododdziale lub oddziale.

Wychodząc z ilości zadań, które mają do wykonania dowództwa odwodowe, możemy określić ich strukturę organizacyjną. Odwodowe dowództwo w pułku powinno mieć skład zbliżony do dowództwa batalionu. Na czele dowództwa należy postawić oficera posiadającego umiejętności dowodzenia batalionem, a do pomocy przydzielić: oficera - występującego w roli szefa sztabu oraz oficera /podoficera/, któremu podlegają środki łączności pracujące w sieci batalionu i zabezpieczające łączność z pułkiem. Dowództwo odwodowe na szczeblu dywizji organizuje się na tych samych zasadach, jednak w jego skład należy dodatkowo włączyć oficerów, którzy będą w stanie zamienić szefów rodzajów wojsk i służb. Oficerów tych należy wyposażyć w niezbędne środki

łączności.

Utworzone wcześniej odwodowe dowództwa, jak wykazuje praktyka, pozwalają skrócić czas odtwarzania dowodzenia do 30-60 min. Oprócz tego, znacznie skracają czas wykonania czynności związanych z realizacją innych przedsięwzięć, a dotyczących odtwarzania zdolności bojowej.

Kolejnym ważnym przedsięwzięciem jest zebranie, uogólnienie i przekazanie wiadomości o stanie, położeniu pododdziałów i oddziałów, na które zostały wykonane uderzenia jądrowe i inne. Kolejność tej pracy może być następująca: zebranie danych w pododdziałach /plutonach- kompaniach, batalionach/, uogólnienie ich i przekazanie wyższym przełożonym. Jednak możliwości zbierania danych będą najtrudniejsze na szczeblu pododdziału. Dlatego też, w pracy tej powinny brać udział sztaby nadrzędne wysyłając w rejony uderzeń grupy operacyjne oraz patroli oficerskie wykorzystując do tego celu śmigłowce.

Objętość niezbędnych danych jest olbrzymia, a ich struktura bardzo złożona. Oprócz tego, istnieją rozbieżne możliwości czasowe otrzymywania danych. Dlatego też, ażeby stworzyć warunki do równoległej pracy wszystkich szczebli dowodzenia, niezbędnym jest cały potok informacji podzielić na określone grupy, biorąc pod uwagę czas ich otrzymywania, co zostało przedstawione na schemacie nr 3.

Pierwszą grupę stanowią wiadomości dotyczące obiektu i orientacyjnej mocy uderzenia. Dane te można określić środkami technicznymi, a także wszystkimi ocalałymi punktami i posterunkami obserwacyjnymi w przeciągu 10-12 min.

Drugą grupę są wiadomości dotyczące stanu i położenia ocalałych sił i środków, głównie systemu dowodzenia. Siły te w większości będą posiadały nienaruszony system dowodzenia

/minimalne straty/. W związku z tym, na zebranie i przekazanie wiadomości dotyczących tej grupy potrzeba nie więcej niż 20-40 min.

Trzecia grupa informacji charakteryzuje się o wiele większymi trudnościami w ich zebraniu i opracowaniu, ponieważ dotyczy pododdziałów i oddziałów, które utraciły zdolność bojową, poniosły duże straty, a znaczna część ich stanowisk dowodzenia została zniszczona. Ocalałe siły i środki będą rozrzucone w wielu rejonach wokół stref porażenia. Na zebranie tych danych w dywizji potrzeba 2-3 godz., a przy masowych stratach i więcej.

I na zakończenie czwarta grupa - dotycząca stanu osobowego, sprzętu bojowego i uzbrojenia w rejonach uderzeń. W celu zebrania tych danych, należy wykorzystywać specjalne grupy rekonesansowe. Trzeba brać pod uwagę i to, że ze względu na promieniotwórcze skażenie terenu oraz powstanie zniszczeń i pożarów, rejonny te mogą być w określonym czasie niedostępny. W tym wypadku otrzymanie danych będzie możliwe po upływie większego okresu czasu.

Wszystkie wiadomości o sytuacji w pułku zbiera się do szczebla kompanii, samodzielnego plutonu; w dywizji - do batalionu, samodzielną kompanii.

W praktyce zauważa się tendencje do wyrażania strat w procentach. Czy jest to właściwy sposób, jeśli walczy się konkretnymi wyrzutniami raketowymi, czołgami i działami? Nie należy zapominać o doświadczeniach. Wielkiej Wojny Ojczyźnianej, gdzie stan wojsk określało się "aktywnymi bagnetami", "lufami", ilością czołgów i innych środków walki.

Równoległe z realizacją wyżej wymienionych przedsięwzięć, wyprowadza się siły i środki z niebezpiecznych stref i ześrodkowuje w rejonach odtwarzania zdolności bojowej.

Należy liczyć się z tym, że ocalałe plutony, kompanie, baterie, w wypadku zniszczenia stanowisk dowodzenia, będą samodzielnie wychodzić z rejonów pożarów, zniszczeń, radioaktywnego i chemicznego skażenia. Pododdziały te będą wychodziły po najkrótszych drogach, kierując się tylko wzrokową oceną zaistniałej sytuacji. W związku z tym należy brać pod uwagę możliwość rozśrodkowania ocalałych pododdziałów na granicach stref porażenia. Pierwszoplanowym przedsięwzięciem, które realizujemy w celu odtworzenia zdolności bojowej, polega na zebraniu pododdziałów w jednym rejonie.

Rejon taki wyznaczany jest przez wyższego przełożonego, a swoim położeniem i wielkością powinien zapewnić bezpieczeństwo rozśrodkowanym w nim wojskom. Jeśli w rejonie tym rozmieszcza się siły zbliżone do batalionu /dywizjonu/, to jego obciążenie wynosi 20-30 km², pułku natomiast - 100 km². Dywizja odtwarza zdolność bojową w dwóch-trzech rejonach, rozdzielonych od siebie strefami zniszczeń i pożarów.

W zależności od ilości i charakteru poniesionych strat, zdolność bojową odtwarza się trzema sposobami: w ramach poprzedniej struktury organizacyjnej; drogą stworzenia formacji zbiorczych; a także poprzez wykorzystanie sprzętu bojowego bez załóg i obsługi. Rozpatrzmy krótko realizację tych przedsięwzięć.

Odtwarzanie zdolności bojowej w ramach poprzedniej struktury organizacyjnej. Sposób ten, jako zasadniczy, będzie szeroko wykorzystywany w procesie odtwarzania zdolności bojowej w związkach taktycznych, oddziałach i pododdziałach, które po-

niosły straty w wyniku pojedynczych uderzeń bronią jądrową, chemiczną, a także od uderzeń broni konwencjonalnej przeciwnika. Zdolność bojową w tym wypadku, odtwarza się poprzez zmniejszenie ilości pododdziałów lub przejście niektórych z nich na niższy stopień organizacyjny /schemat nr 1/.

Odtworzyć zdolność bojową wyżej wymienionym sposobem można także drogą uzupełnienia stanem osobowym oddziałów/pododdziałów/ lub włączenie w ich strukturę organizacyjną pododdziałów, które przybyły z ośrodków szkoleniowych i odwodów.

Oprócz tego, oddziałom i pododdziałom nacierającym w pierwszym rzucie, mogą być podporządkowywane pododdziały z drugich rzutów i odwodów, a także ocalałe pododdziały pułków, które utraciły zdolność bojową. W obronie natomiast - siłami i środkami wykorzystywanymi do zabezpieczenia luk powstałych w wyniku uderzeń jądrowych lub ocalałymi siłami i środkami w rejonach porażen.

Jednymi z ważniejszych przedsięwzięć realizowanych w czasie odtwarzania zdolności bojowej tym sposobem będą: zebranie danych o stanie i położeniu podległych wojsk; wyprowadzenie ocalałych pododdziałów z niebezpiecznych rejonów; częściowe uzupełnienie strat wśród załóg /obsług/ i organów dowodzenia; wykonanie drobnych napraw sprzętu bojowego; realizacja niecierpiących zwłoki ewakuacyjno-ratowniczych prac, wykorzystując siły i środki wyższego przełożonego. Równoległe należy obowiązkowo prowadzić działalność skierowaną na podniesienie stanu moralno-psychicznego żołnierzy.

Doświadczenia ćwiczeń wykazały, że dla odtwarzania zdolności bojowej tym sposobem potrzeba - dla batalionu - nie mniej niż 1 godz; pułku - 2 godz.; a dywizji - 3 godzin.

Sposób ten jest najbardziej łatwy, a zarazem najbardziej efektywny. Dlatego też, jeśli sytuacja pozwala, należy dążyć do odtwarzania zdolności bojowej właśnie tym sposobem.

Odtwarzanie zdolności bojowej drogą tworzenia zbiorczych formacji. Jest to skrajny sposób, który stosujemy tylko w wypadku, jeśli związki taktyczne, oddziały, pododdziały nie są w stanie wykonać postawionych im zadań w swojej pierwotnej strukturze organizacyjnej i kiedy odtworzenie zdolności bojowej pierwszym sposobem jest niemożliwe.

Sposób ten będziemy zmuszeni zastosować, kiedy nieprzyjaciół wykona kilka kolejno po sobie następujących uderzeń jądrowych lub zmasowanego uderzenia jądrowego, w wyniku którego w oddziałach dywizji zostanie rozbita większa część pododdziałów czołgów, piechoty, a także główne stanowiska dowodzenia, środki napadu jądrowego oraz pododdziały wsparcia ogniowego. Ocalałe zaś siły i środki będą pozostałościami różnych organicznych pododdziałów i oddziałów.

Główne rodzaje formacji zbiorczych: zbiorczy batalion i zbiorczy pułk. Formacje te, swoimi stanami osobowymi, uzbrojeniem, możliwościami bojowymi, powinny być zbliżone do etatowego batalionu i pułku. Jednak, występujące pododdziały rodzajów wojsk będą miały przypadkową strukturę organizacyjną ze względu na to, że tworzy ich się z pozostałości pododdziałów czołgów, piechoty, artylerii i innych oddziałów i pododdziałów.

Jeśli z pułków i batalionów, które utraciły zdolność bojową, istnieje możliwość utworzenia zbiorczych formacji, to w przypadku dywizji wykonanie tego zadania jest nierealne, ze względu na to, że oddziały będą rozmieszczone /lub prowadziły działania/ na dużych odległościach i dla ich reorganizacji po-

trzeba byłoby zbyt dużo czasu. Oprócz tego, dywizja powinna odtwarzać zdolność bojową wyłącznie w swojej strukturze organizacyjnej. Jeśli straty są zbyt duże i utracone zostaną główne wskaźniki jakościowe organizacji dywizji, to bardziej realnym jest organizowanie na bazie dywizji zbiorczych brygad i pułków. Decyzję na zorganizowanie w/w formacji podejmuje dowódca armii.

W czasie tworzenia formacji zbiorczych ulega zwiększaniu objętość i ilość realizowanych przedsięwzięć, a tym samym - czas odtwarzania zdolności bojowej /schemat nr 2/. W celu sformowania zbiorczego pułku należy wyprowadzić ocalałe resztki pododdziałów z niebezpiecznych stref i ześrodkować je w jednym rejonie odtwarzania zdolności bojowej. Znacznie zwiększa się czas na zebranie danych o stanie wojsk ze względu na duże straty oraz ich skomplikowaną strukturę. Szczególnie dużo pracy wymaga odtworzenie dowodzenia na szczeblu plutonu, kompanii, batalionu, a także pułku; rozdzielenie sprzętu bojowego i stanu osobowego pomiędzy pododdziały; uzupełnienie załóg i obsługa /zgranie ich/; podniesienie stanu moralno-psychicznego żołnierzy. Oprócz tego, prawie zawsze należy liczyć się z przeprowadzeniem zabiegów specjalnych. Nie należy zapominać w czasie realizacji tych zadań o reorganizacji i odtwarzaniu tyłów, a także o uzupełnieniu pododdziałów w środki materiałowe.

Doświadczenia uzyskane w czasie szkolenia bojowego wykazały, że na zorganizowanie batalionu zbiorczego potrzeba nie mniej niż 3-4 godz., a pułku - 6-8 godz. Na przeprowadzenie tych kompleksowych przedsięwzięć w dywizji potrzeba 8-10 godz. Jeśli odtwarzanie zdolności bojowej prowadzone jest nocą lub w ciężkich warunkach atmosferycznych, to w/w terminy należy zwiększyć 1,5-2 razy. Oprócz tego utrata lub zachowanie głównych

stanowisk dowodzenia, w sposób zasadniczy wpłynie na czas od-
twarzania zdolności bojowej. Zachowanie stanowisk dowodzenia
zmniejsza wszystkie terminy odtwarzania zdolności bojowej.

Tworzenie formacji przez wykorzystanie sprzętu bojowe-
go, który utracił swoje załogi i obsługi. Sposób ten jest bar-
dzo skomplikowany, ale możliwy do realizacji. W wyniku dużej
ilości uderzeń jądrowych i chemicznych nieprzyjaciela wykona-
nych na oddziały dywizji, pozostaną duże ilości sprawnego lub
lekko uszkodzonego sprzętu bojowego i uzbrojenia, lecz bez
załóg i obsługi.

Wykorzystanie tego sprzętu w celu odtworzenia zdolności
bojowej dywizji przez stworzenie formacji zbiorczych jest
realne, wymaga jednak posiadania rezerwowych załóg i obsługi,
a także czasu, tj. od 10-12 godz. do kilku dób.

Należy także brać pod uwagę i ten fakt, że sprzęt znaj-
duje się w różnych strefach skażenia. W wypadku wybuchu powietrz-
nego, a także w strefie "A" radioaktywnego skażenia, można od
razu przystąpić do wykorzystania ocalałego sprzętu. Natomiast
w strefach B,C,D, w rejonach trwałych środków trujących, poza-
rów i zniszczeń - po kilku godzinach lub dobach.

Siłami batalionów i pułków odzyska się małą część ocala-
łego sprzętu bojowego, który można obsadzić ocalałymi specjali-
stami lub żołnierzami innych specjalności. Do załóg wyznacza
się żołnierzy z piechoty lub z pododdziałów zabezpieczenia na
stanowiska wymagające mniejszej kwalifikacji - np. ładowniczych.
W tym samym celu należy wykorzystywać załogi wozów bojowych
oddanych do remontu.

Zasadnicze przedsięwzięcia w celu odzyskania ocalałego
sprzętu i stworzenia na ich bazie formacji zbiorczych realizo-
wane są na szczeblu dywizji i armii. W rejonach masowych strat

wysyłane będą grupy operacyjne, na czele których staną odpowiedni oficerowie. Oficerom będą podporządkowane pododdziały ewakuacyjne, oddziały likwidacji skutków uderzeń jądrowych, pododdziały remontowe, a także odwód oficerów, załóg i obsługa ze składu przegrupowywanych pododdziałów i oddziałów.

Na bazie ocalałego sprzętu bojowego dywizja jest w stanie zorganizować samodzielne kompanie, bataliony /dywizjony/. Utworzenie większych formacji leży w możliwościach armii i frontu.

W trakcie odzyskiwania sprzętu bojowego wzrasta gwałtownie ilość realizowanych przedsięwzięć oraz ich złożoność: należy znaleźć sprzęt bojowy w rejonach uderzeń i ewakuować go; usunąć uszkodzenia techniczne, a jeśli zachodzi potrzeba przeprowadzić remont bieżący lub średni; odnaleźć niezbędną ilość załóg /obsług/ i przetransportować je w rejony uderzeń; ześrodkować nowotworzone formacje i sprzęt bojowy w rejonach odtwarzania zdolności bojowej; stworzyć na nowo strukturę organizacyjną; dokonać bojowego zgrywania załóg /obsług/.

Taki jest sens realizacji trzech zasadniczych sposobów odtwarzania zdolności bojowej pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych. Istnieje też możliwość odtwarzania zdolności bojowej sposobem kombinowanym, jako połączenie dwóch-trzech sposobów zasadniczych.

Wszystkie przedsięwzięcia dotyczące odtwarzania zdolności bojowej dywizji są realizowane w oparciu o decyzję dowódcy.

Podjęcie decyzji do odtworzenia zdolności bojowej dywizji po uderzeniach jądrowych nieprzyjaciela i kontynuowania działań bojowych ocalałymi siłami jest odpowiedzialnym, a zarazem twórczym aktem pracy dowódcy dywizji. Decyzja ta może być podję-

ta z chwilę otrzymania i oceny danych w zaistniałej sytuacji. Jednak na zebranie danych potrzeba dużej ilości czasu, a złożoność i katastrofalny charakter sytuacji wynikłej po uderzeniach jądrowych przeciwnika, wymaga podjęcia natychmiastowej decyzji, a także szybkiego i zdecydowanego działania pododdziałów i oddziałów. Jeśli dowódca oczekiwał będzie na otrzymanie pełnych danych o sytuacji i zadaniu bojowym wyższego przełożonego, to tym samym spowoduje bierność w działaniu podległych wojsk. Dlatego też, dowódca powinien podejmować decyzję etapami oraz w ten sam sposób stawiać zadania bojowe.

Wstępne dane, które dowódca otrzyma ze wszystkich dostępnych źródeł, dotyczą obiektów i mocy uderzeń jądrowych. Dane te pozwalają określić rejonu uderzeń oraz w przybliżeniu ocenić jakie oddziały /pododdziały/ i elementy ugrupowania bojowego zostały zniszczone, a które ocalały.

Orientacyjne usytuowanie rejonów uderzeń pozwala dowódcy na określenie zadań oficerskim patrolom rozpoznawczym, prowadzenie rozpoznania chemicznego, inżynierskiego, a także postawienie zadań ORE i wybranie rejonów PZS.

Po ustaleniu pododdziałów, które zachowały zdolność bojową, można postawić im zadanie do zabezpieczenia rejonów uderzeń, wysłać oddziały rajdowe, lub odtworzyć główne elementy ugrupowania bojowego.

Wiedząc, które pododdziały poniosły straty, z którymi brak łączności, dowódca przystępuje do odtwarzania systemu dowodzenia oraz wyprowadzenia oddziałów i pododdziałów do rejonów odtwarzania zdolności bojowej.

Tym sposobem, na podstawie danych zebranych w krótkim okresie czasu /10-30 min./, dowódca podejmie szereg ważnych elementów decyzji na podstawie których, jest w stanie postawić zadania bojowe.

Kolejnym etapem pracy jest zdobycie i ocena wiadomości o stanie i położeniu ocalałych sił i środków. Na podstawie wniosków z oceny położenia dowódca podejmuje decyzję do rozwijania natarcia ocalałymi siłami, precyzuje i stawia zadania bojowe. Na wykonanie tych przedsięwzięć dowódcy potrzeba dodatkowo 15-20 min.

Zebranie danych o stanie i położeniu oddziałów i pododdziałów, które utraciły zdolność bojową, będzie wymagało więcej pracy i czasu, bo około 2-3 godzin. Dowódca będąc w posiadaniu tych wiadomości jest w stanie podjąć decyzję do odtworzenia zdolności bojowej, przy czym określi sposoby i czas odtwarzania, niezbędne siły i środki, a także zadania do likwidacji skutków uderzeń jądrowych siłami tych oddziałów i pododdziałów. Tylko po tym, mając dokładne rozeznanie o stanie, położeniu i zadaniach ocalałych sił i środków, a także o terminie gotowości, dowódca podejmuje decyzję do wznowienia działań bojowych wszystkimi siłami oraz stawia zadania bojowe i organizuje współdziałanie.

W znacznie późniejszym okresie zaczęły napływać ilościowe i jakościowe dane o stanie osobowym i sprzęcie bojowym w rejonach uderzeń. Ocenivszy je, dowódca stawia zadania do odzyskania sprzętu bojowego bez załóg, a także precyzuje zadanie do likwidacji skutków uderzeń.

Z biegiem rozwiązywania oddzielnych zagadnień dotyczących decyzji wrysaowuje się je na mapę oraz przekazuje do podwładnych w formie zarządzeń bojowych. W pracy dowódcy aktywnie uczestniczą: sztab, szefowie rodzajów wojsk i służb, przygotowując uogólnione dane o sytuacji, a także propozycje dotyczące oddzielnych zagadnień decyzji.

Dowódca powinien zameldować wyższemu przełożonemu o zaistniałej sytuacji, postawionych zadaniach bojowych oraz o prze-

kazanych zarządzeniach bojowych. Nie wszystkie postawione zadania bojowe będą w pełni zgadzały się z decyzją wyższego przełożonego. Istnieje więc możliwość sprecyzowania ich lub zmiany. Dlatego też, w czasie określania zadań bojowych, każdy dowódca powinien brać pod uwagę decyzje swoich podwładnych i w miarę możliwości nie zmieniać ich. Fakt ten w zdecydowany sposób wpłynie na rozwinięcie inicjatywy dowódców wszystkich szczebli, stworzy warunki do pracy równoległej w sztabach, a tym samym skróci czas odtwarzania zdolności bojowej i przejścia do aktywnych działań bojowych.

Decyzja dowódcy dywizji do odtworzenia zdolności bojowej i wznowienia /kontynuowania/ działań bojowych przedstawiona jest na schemacie nr 4.

W decyzji tej rozróżniamy trzy zasadnicze etapy. Pierwszy z nich - główny /pierwszej kolejności/ - jest skierowany na zabezpieczenie jak najszybszego przejścia do aktywnych działań ocalałych oddziałów i pododdziałów oraz tych, które odtworzyły zdolność bojową.

Drugi etap dotyczy odtwarzania zdolności bojowej wojsk, a etap trzeci - likwidacji skutków uderzeń broni jądrowej i chemicznej nieprzyjaciela.

Do chwili wykonania przez nieprzyjaciela grupowego lub zmasowanego uderzenia środkami napadu jądrowego, dywizja prowadziła działania bojowe zgodnie z decyzją dowódcy. Uderzenie przeciwnika nie tylko że spowoduje ogromne straty, ale i naruszy ugrupowanie bojowe, współdziałanie i system dowodzenia. Oprócz tego, powstałe w rezultacie uderzeń strefy zniszczeń i pożarów, nie pozwolą na działania bojowe niektórym oddziałom w nakazanych wcześniej kierunkach. W związku z tym dowódca dywizji zmuszony będzie do sprecyzowania wcześniej podjętej decyzji, a także do niezwłocznego wykorzystania w walce oddziałów, które nie

utraciły zdolności bojowej, w celu zabezpieczenia wykonania zadania bojowego oraz odtworzenia zdolności bojowej przez pozostałe oddziały.

Najlepszym sposobem zabezpieczenia odtwarzania zdolności bojowej jest rozwijanie natarcia ocalałymi siłami. Zabezpieczy to przesunięcie linii styczności wojsk od rejonów, w których oddziały odtwarzają zdolność bojową.

W trakcie określania kolejności odtwarzania zdolności bojowej oddziałów, kluczowym zagadnieniem będzie wybór najbardziej racjonalnych sposobów, a tym samym optymalnego czasu realizacji tego problemu. Tylko w ten sposób możemy uprzedzić przeciwnika w aktywnych działaniach, a także w uzyskaniu przewagi w siłach i środkach. Znalezienie ludzi do obsadzenia odzyskanego sprzętu bojowego, który utracił załogi stwarzać będzie duże trudności.

Likwidacja skutków uderzeń jądrowych może trwać i kilka dób. Realizacja tego zadania nie powinna stać się usprawiedliwieniem opóźniania przejścia do aktywnych działań bojowych. W celu pozytywnego wykonania tego zadania dowódca dywizji wydzieła odpowiednie siły i środki na czele z odpowiedzialnym oficerem - organizatorem.

Omówiona metoda pracy dowódcy w czasie podejmowania decyzji jest możliwa do zrealizowania wtedy, kiedy dywizja /pułk/ częściowo utraciła zdolność bojową i posiada jeszcze siły i środki, które zabezpieczą wykonanie wcześniej postawionych zadań bojowych. Praktyka pokazała, że w czasie utraty pełnej zdolności bojowej /straty wynoszą więcej niż 2/3 sił i środków/, celowym jest rozdzielenie pracy dowódcy na dwa oddzielne etapy.

Na początku dowódca podejmuje decyzję do odtworzenia zdolności bojowej i zabezpieczenia realizacji tego zadania ocalałymi siłami i środkami. W drugim etapie, to znaczy po kilku

godzinach czasu, kiedy wykonanie zasadniczych przedsięwzięć będzie zbliżało się ku końcowi, podejmuje decyzję do wznowienia działań bojowych ocalałymi i odtworzonymi siłami.

Taka jest zasadnicza treść decyzji dowódcy dywizji do odtwarzania zdolności bojowej i kontynuowania /wznowienia/ działań bojowych ocalałymi siłami. W oparciu o decyzję dowódca stawia zadania bojowe podległym oddziałom i pododdziałom, organizuje współdziałanie i wszechstronne zabezpieczenie działań.

SPECYFIKA PROWADZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH OCALAŁYMI SIŁAMI

Czynnikami decydującymi o specyficie prowadzenia działań bojowych ocalałymi wojskami po uderzeniach bronią masowego rażenia, są: skomplikowana sytuacja naziemna oraz niskie, średnie nasycenie wojsk.

Pewne wyobrażenia o charakterze sytuacji naziemnej można przedstawić sobie na podstawie ćwiczenia dowódczo-sztabowego przeprowadzonego w Akademii Wojskowej im. M.W.Frunze. W rezultacie użycia tylko 61 ładunków w pierwszym uderzeniu jądrowym obszar radioaktywnego skażenia terenu w pasie armii przewyższał 10 000 km², a zniszczeń i pożarów - 5 000 km². Na drogi marszu związków taktycznych wykonano do dwunastu uderzeń jądrowych w rezultacie czego powstały skomplikowane zawały i zniszczenia.

Wychodząc z prawdopodobnej skali użycia broni masowego rażenia w pierwszym uderzeniu jądrowym, terytorium, na którym będą działały nasze wojska, można wyobrazić sobie, jako ogromną przestrzeń poprzecinaną strefami radioaktywnego skażenia, rejonami pożarów i zatopień, odcinkami zniszczeń i przeszkód. Dostępny do działań okażą się tylko oddzielne kierunki i re-

jony. W takiej sytuacji natarcie wiązało się będzie z pokonaniem stref radioaktywnego skażenia terenu, zniszczeń oraz prowadzeniem działań bojowych w terenie skażonym radioaktywnymi oraz chemicznymi środkami.

Có się tyczy drugiego czynnika - niskiego, średniego nasycenia wojsk - to wpływa on z masowych strat walczących stron w sile żywej i sprzęcie bojowym. W w/w ćwiczeniu na 2-gą dywizję "ZACHODNICH" zostało wykonane piętnaście uderzeń jądrowych w rezultacie czego dywizja utraciła 65% stanu osobowego, uzbrojenia i sprzętu bojowego.

Należy jednak podkreślić, że w dywizjach, które utraciły zdolność bojową, zachowały się oddziały o pełnej zdolności bojowej lub takie, w których zdolność bojowa mogła być odtworzona własnymi siłami w ciągu kilku godzin.

Brak sił i środków, skomplikowana sytuacja skażeń zmuszą nieprzyjaciela do wykorzystania ocalałych wojsk do obrony najbardziej ważnych obiektów oraz na kierunkach dostępnych do działania wojsk. Obrona taka będzie płytka z niskim nasyceniem sił i środków. Organizowana oddzielnymi punktami /rejonami/ oporu, z dużą ilością luk między bronionymi obiektami.

Czynniki te wpłyną na zmianę treści i charakteru natarcia, stworzą dogodne warunki do wykonywania obejść i oskrzydlenia w celu wyjścia na skrzydła i tyły węzłów obrony i rozbicia ich uderzeniami z różnych kierunków.

Natarcie składało się będzie ze śmiałych działań manewrowych ocalałych i odtworzonych oddziałów zbiorczych nacierających w kolumnach, niegłębokimi uderzeniami w przedbojowych i bojowych ugrupowaniach w ślad za uderzeniami broni jądrowej i konwencjonalnej.

Natarcie prowadzone będzie na oddzielnych, często izolo-

wanych kierunkach z odkrytymi skrzydłami i dużymi odstępami między nacierającymi pododdziałami i oddziałami, a także nierównomiernym ich włamaniu w głąb obrony nieprzyjaciela. Pasy natarcia oddziałów, związków taktycznych lub ich zbiorczych formacji nie ulegną zmianom w porównaniu z obowiązującymi ~~z~~ normami, a to ze względu na małe nasycenie broniących się wojsk oraz trudnodostępne rejony. Nie można jednak powiedzieć tego samego o głębokości zadań bojowych oraz o ugrupowaniach bojowych /schemat nr 5/.

Zadania bojowe określa się w zależności od stopnia obezwładnienia nieprzyjaciela bronią jądrową i innymi środkami walki, charakteru obrony, organizacji dywizji lub oddziałów zbiorczych, charakteru zmiany terenu w wyniku uderzeń jądrowych oraz innych czynników sytuacji. Wszystkie te czynniki, wymienione powyżej, ulegną zdecydowanym zmianom, a co za tym idzie ulegnie zmianie ich produkt - zadania bojowe oraz ugrupowanie sił i środków w natarciu.

Zadanie bojowe dywizji o zmniejszonym składzie polegało będzie na zdecydowanym przesunięciu w głąb obrony nieprzyjaciela na najbardziej dostępnych kierunkach, rozbiciu oddzielnych punktów oporu i uchwyceniu taktycznie ważnych rejonów /obiektów/ obrony zabezpieczających osiągnięcie celu natarcia. Głębokość zadania może wahać się w granicach od 20-30 km do 40-60 km i więcej. Zależy to przede wszystkim od składu i możliwości ocalałych wojsk, a także od charakteru zmian terenu oraz od skażeń promieniotwórczych.

W odróżnieniu od przyjętych norm, ogólne zadanie dywizji, może nie dzielić się na szereg kolejno wypełnianych zadań, tj. zadanie bliższe, następne i zadanie dnia. Wynika to z niejasności sytuacji oraz dużego zróżnicowania organizacyjnego ocalałych

pododdziałów i oddziałów nieprzyjaciela. Stąd wniosek o niecelowości detalizacji zadania bojowego.

Zadania bojowe pułków nacierających w składzie dywizji polegały będą na uchwyceniu obiektów na kierunkach natarcia, a pułku zbiorczego nacierającego na oddzielnym kierunku na działaniu zbliżonym do działania dywizji o zmniejszonym składzie organizacyjnym.

Sumując, w sytuacji dużych strat przeciwnika, braku wiarygodnych danych o jego składzie i położeniu, zadania bojowe dywizji i pułków nie dzieli się na zadania pośrednie. Oczywiście nie jest to szablonem. W wypadku zorganizowania obrony przez silne zgrupowanie nieprzyjaciela na ważnym kierunku, a osiągnięciu celu będzie uzależnione od rozbicia tego ugrupowania, to zadanie ogólne dywizji /pułków/ dzielimy na zadanie bliższe, a niekiedy i następne. Treścią tych zadań będzie rozbicie broniącego się nieprzyjaciela /schemat nr 5/.

W trakcie wypracowywania zadań bojowych w operacji do ostatecznego rozbicia nieprzyjaciela po wykonaniu pierwszego uderzenia jądrowego, związkom taktycznym i ich formacjom zbiorczym mogą być stawiane zadania do opanowywania rejonów, a nie rubieży. Uzasadnia się to tym, że:

- po pierwsze, nie ma celu opanowywania całej rubieży w całym pasie natarcia jeśli wojska obu stron prowadzą działania na oddzielnych kierunkach;

- po drugie, jest to niemożliwym do zrealizowania ze względu na ograniczoną ilość sił i środków, a także na złożoną sytuację naziemną;

- po trzecie, nie odpowiada głównej zasadzie prowadzenia działań zaczepnych = zmasowaniu sił i środków na kierunku głównego uderzenia. Oprócz tego, rozśrodkowanie wysiłku w całym pasie

natarcia doprowadzi do zmniejszenia możliwości wykorzystania rezultatów pierwszego uderzenia jądrowego.

Należy stwierdzić, że już w czasie wojny Narodowej, w trakcie stawiania zadań bojowych pancernym /zmechanizowanym/ związkom taktycznym działającym w głębi operacyjnej, gdzie nie było frontu ciągłego, a natarcie prowadzono na kierunkach, określano do opanowania nie rubieże, a rejony. I obecnie w boju spotkaniowym, zgodnie z Regulaminem Walki, związkom taktycznym i oddziałom stawiane są zadania do uchwycenia w określonym czasie rejonu, a nie rubieży.

Istnienie ograniczonych sił i środków, małego nasycenia, małej głębokości obrony, obszernych stref zniszczeń i skażeń wywrze decydujący wpływ na tworzenie ugrupowania bojowego nacierających wojsk. Tworzenie zgrupowania bojowego należy uzależnić od kierunku działania oraz zapewnienia samodzielności w wykonaniu postawionego zadania.

Najbardziej typowym ugrupowaniem bojowym dywizji o ograniczonym stanie ukończenia będzie ugrupowanie w jeden rzut. Na przyjęcie takiego ugrupowania zmusza niejasność sytuacji, a tym samym niemożliwość określenia zadań pozostałym oddziałom będącym w odwodzie, po utworzeniu przez dowódcę pierwszego rzutu.

Drugą charakterystyczną cechą ugrupowania bojowego jest to, że w zależności od poniesionych strat i aktualnego składu dywizji /formacji zbiorczej/ w przyjętym ugrupowaniu nie występują te wszystkie elementy, które są charakterystyczne dla pułku i dywizji.

W odwodzie dowódcy dywizji często wydzielane będzie do dwóch batalionów, a pułku zbiorczego - do dwóch kompanii rozśrodkowanych na oddzielnych kierunkach.

Siła i skład pierwszego rzutu powinny zapewnić efektywność działań w skomplikowanej sytuacji, rejonach zniszczeń i pożarów. Dlatego też, pierwszy rzut wzmacnia się siłami i środkami wojsk inżynierskich.

Ważnym elementem składowym ugrupowania bojowego są oddziały obejścia. Należy je wykorzystywać do działań w trudno dostępnych rejonach. Teren, w rezultacie użycia broni jądrowej, ulegnie takim zasadniczym zmianom, że działania przybiorą charakter "działań w warunkach szczególnych". Dlatego celowym jest wydzielenie sił do wykonywania obejść i oskrzydlenia punktów oporu nieprzyjaciela, a tym samym osiągnięcia celu w tak skomplikowanej sytuacji. Najbardziej typowym przykładem oddziału obejścia wydzielonego z formacji zbiorczych będzie wzmocniona kompania czołgów /kompania piechoty na BWP/ lub wzmocniony batalion czołgów.

Przewiduje się także działanie oddziałów rajdowych. Oddziały te należy wysłać zaraz po wykonaniu pierwszego uderzenia jądrowego, co stworzy możliwość najbardziej efektywnego ich wykorzystania. W wyniku pierwszego uderzenia jądrowego nieprzyjaciel częściowo utraci zdolność dowodzenia, w ugrupowaniu bojowym powstaną luki, a taka sytuacja jest dogodną do działań oddziałów rajdowych.

Z biegiem czasu, nieprzyjaciel odtwarzając zdolność bojową swoich wojsk będzie likwidował sprzyjające warunki do działań oddziałom rajdowym, a w związku z tym należy wysłać je tuż po uderzeniach jądrowych.

Do działań rajdowych powinno się wykorzystywać oddziały i pododdziały, które nie utraciły zdolności bojowej, przede wszystkim zaś mające na wyposażeniu czołgi i BWP. Oddziały rajdowe wzmacnia się wysokomanewrowymi środkami ogniowymi oraz pod-

oddziałami inżynieryjnymi, które zabezpieczą pokonywanie stref zniszczeń. Wykorzystując luki w ugrupowaniu przeciwnika, powstałe w wyniku naszych uderzeń jądrowych, oddziały rajdowe powinny wyjść w rejony ważnych elementów ugrupowania nieprzyjaciela - środki napadu jądrowego, stanowiska dowodzenia, ogólnowojskowe oddziały, które utraciły zdolność bojową - z zadaniem zniszczenia ich. Po wykonaniu zadania oddziały rajdowe mogą powrócić w ugrupowanie wojsk własnych, przejść do obrony uchwyconego rejonu lub kontynuować działania jako oddziały wydzielone.

Dywizyjna grupa artylerii w zasadzie nie będzie organizowana, a dla wsparcia natarcia oddziałów i ich formacji zbiorczych wydziela się oddzielne /zbiorcze/ dywizjony i baterie artylerii. Jeśli istnieją możliwości, to DGA organizuje się w składzie do dwóch-trzech dywizjonów.

Oprócz tego, ważnymi elementami ugrupowania bojowego dywizji w rozpatrywanej sytuacji, są odwody przeciwpancerne oraz oddziały zaporowe. Istnienie odkrytych skrzydeł i brak ciągłego frontu zmusza do tworzenia w dywizji nie jednego, a dwóch-trzech odwodów przeciwpancernych i oddziałów zaporowych, nawet kosztem ilości sił i środków. W odwodach przeciwpancernych szeroko wykorzystywane będą pododdziały czołgów i piechoty na BWP.

Duże trudności napotyka się w czasie organizacji obrony przeciwlotniczej ze względu na rozśrodkowanie oddziałów w pasie natarcia i małą ilość środków przeciwlotniczych. W związku z tym należy zabezpieczyć od uderzeń z powietrza działanie głównego ugrupowania dywizji na jednym, maksimum dwóch kierunkach.

Jednym z elementów ugrupowania bojowego jest taktyczny desant powietrzny lub grupa desantowo-szturmowa. Chociaż ich

skład i siła uderzeniowa w porównaniu z normalnymi warunkami będzie mniejsza /wzmocniona kompania piechoty/, to końcowy efekt ich działania może przejść nasze oczekiwania.

Zajdą zmiany i w sposobach prowadzenia natarcia. Zasadniczo natarcie będzie polegało na przemieszczaniu się wojsk w ugrupowaniu marszowym i przedbojowym, pokonywaniu stref skażeń, rejonów zniszczeń oraz uchwyceniu obiektów z marszu. Głównym sposobem działania będzie szeroki manewr - obejście i oskrzydlenie oraz zdecydowane przesuwanie się w głąb obrony nieprzyjaciela /nie patrząc na istnienie na tyłach małych oddziałów przeciwnika/.

Dywizja może rozpoczynać natarcie w specyficznych warunkach: częścią sił z bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem; częścią - z rejonów odtwarzania zdolności bojowej, a pokonywanie rubieży obronnych w głębi - z marszu bez zajmowania rejonów wyczekiwania.

W wypadku ograniczonej ilości artylerii i słabo rozbudowanej obrony nieprzyjaciela artyleryjskie przygotowanie ataku nie tylko, że będzie niemożliwym, ale i niecelowym. Atak poprzedzamy krótkim nalotem ogniowym, wykonywanym na artylerię na stanowiskach ogniowych, punkty oporu oraz na inne obiekty znajdujące się na kierunku natarcia wojsk. Uderzenia jądrowe, częściej pojedyncze, celowym jest wykonywać na stanowiska dowodzenia, środki przenoszenia broni jądrowej oraz na odwody nieprzyjaciela.

W omawianych warunkach, oddziały i pododdziały pierwszego rzutu, nacierają nie tylko w ugrupowaniach przedbojowych i bojowych, ale bardzo często w ugrupowaniu marszowym. Natarcie w przedbojowym i bojowym ugrupowaniu będzie realizowane w trakcie

ataku punktów oporu, a z chwilą ich zdobycia, następuje zmiana ugrupowania w marszowe. W ugrupowaniu marszowym działały będą oddziały obejścia, a także pododdziały dokonujące oskrzydlenia i obejść.

Oddziały obejścia, w zależności od szybkości ich marszu i odległości do obiektów przeznaczonych do uchwycenia, mogą być wysyłane przed natarciem lub z chwilą rozpoczęcia natarcia sił głównych. Po przeniknięciu w głąb obrony nieprzyjaciela, oddziały obejścia niebezpieczeństwem ocalałe środki napadu jądrowego, uchwytują i utrzymują węzły dróg, przeprawy i inne ważne obiekty. Współdziałając z siłami głównymi mogą wykonywać uderzenie w skrzydło i tył broniącego się nieprzyjaciela.

W operacjach mających na celu ostateczne rozbitcie obrony nieprzyjaciela, istniejąca sytuacja naziemna, stwarza dogodne warunki do prowadzenia natarcia śmigłowcowo-szturmowymi pododdziałami i oddziałami. W odróżnieniu od taktycznych desantów powietrznych przerzuconych na tyły nieprzyjaciela, działania te, nie ograniczają się do uchwycenia obiektu, a będą prowadzone aktywne działania manewrowe polegające na uderzeniach szturmowych z powietrza w połączeniu z uderzeniami spieszonego desantu, tak samodzielnie jak i we współdziałaniu z oddziałami nacierającymi od czoła.

Przesunięcie oddziałów dywizji i ich formacji zbiorczych w ugrupowaniu przeciwnika będzie zróżnicowane. Uzależnione to jest od stawianego oporu przez nieprzyjaciela, stopnia skażenia terenu oraz rejonów zniszczeń występujących w pasie natarcia dywizji. Nacierające pierwszorzutowe oddziały powinny dążyć do połączenia się z taktycznymi desantami powietrznymi lub ze śmigłowcowo-szturmowymi oddziałami /pododdziałami/. Pozostające w tyle oddzielne punkty oporu nieprzyjaciela likwidować

powinny drugie rzuty /odwody/ dywizji, ażeby nie zniżać tempa natarcia pierwszych rzutów.

x

x

x

Rozpatrzmy drugi rodzaj działań - obronę.

Zasadniczy wpływ na charakter, organizację oraz sposób prowadzenia działań obronnych w rozpatrywanej sytuacji wywrze skala użycia broni jądrowej strategicznego oraz operacyjnego przeznaczenia i spowodowane tym straty, niskie nasycenie, a także złożona sytuacja naziemna.

Ze względu na brak sił i środków, obronę w pojęciu klasycznym, organizuje się na najbardziej ważnych kierunkach. Dużą część frontu zabezpiecza się siłami o zmniejszonym składzie. Prowadząc działania obronne, oddziały /pododdziały/ będą wykorzystywały skutki uderzeń jądrowych, które wykluczą możliwość prowadzenia działań zaczepnych w dużej ilości rejonów.

W takiej sytuacji obrona zostanie zorganizowana oddzielnymi rejonami. /Schemat nr 6/. Ze względu na brak sił i środków należy mieć silne odwody ześrodkowane w różnych rejonach. Odwody wykorzystuje się do kontrataków, wzmocnienia obrony na zagrożonych kierunkach, a także do niszczenia oddziałów wykonujących obejście oraz desantów powietrznych nieprzyjaciela.

Obrona powinna być okrężna, a podstawę stanowi manewr siłami i środkami. W wojnie jądrowej bez manewru nie można myśleć o wykonaniu zadania.

Biorąc pod uwagę zasady prowadzenia działań obronnych w pasie dywizji organizujemy: pozycję przednią /pozycję ubezpieczeń bojowych/, główną pozycję obrony /rejon obrony pułków pierwszego rzutu/ oraz rejon obrony odwodów.

Pozycję przednią /pozycję ubezpieczeń bojowych/ organizuje się na większej odległości od przedniego skraju obrony, niż przyjmuje się w obecnej chwili. Uzasadnia się to możliwością wykluczenia uderzeń jądrowych artylerii nieprzyjaciela na oddziały zajmujące główną pozycję obrony oraz wygrania na czasie w celu rozbudowy inżynieryjnej rejonu obrony. Obronę rozbudowuje się systemem plutonowych punktów oporu i zasadzek, a na głównych kierunkach - kompanijnymi punktami oporu.

Główna pozycja obrony /rejon obrony, pułków pierwszego rzutu/ przedstawia sobą system rozérodkowanych i przygotowanych do obrony okrężnej kompanijnych punktów oporu oraz rejonów obrony batalionów, za którymi rozmieszcza się stanowiska ogniowe i startowe artylerii i rakiet taktycznych. Główną pozycję przygotowuje i obsadza się pododdziałami piechoty z takim wyliczeniem, ażeby wspólnie z rejonami obrony odwodów, stworzyć obronę okrężną w takiej odległości od bronionego obiektu, ażeby wykluczyć wykonanie uderzeń artylerii jądrowej nieprzyjaciela.

Do drugich rzutów /odwodów/ zazwyczaj wydziela się oddziały /pododdziały/ czołgów, którym określa się pozycje obronne na głównej rubieży obrony oraz kierunki kontrataków. Niektóre pododdziały czołgów można użyć do obrony pozycji przedniej.

Znaczny wpływ na organizację obrony będą miały strefy skażeń, zniszczeń, zatopień. Czynniki te przyczynią się do poniesionych przez nas strat, ale można także wykorzystać je w obronie. W tym celu pozycje obronne rozmieszcza się za lub między strefami skażeń i rejonami zniszczeń, ażeby nieprzyjaciel poniósł dodatkowe straty. Jednocześnie utrudni się manewrowanie odwodami.

Co się tyczy wielkości rejonów /pasów/ obrony, to powinny one odpowiadać możliwościom bojowym przechodzących do obrony pododdziałów, oddziałów, związków taktycznych oraz formacji zbiorczych.

Charakterystyczną cechą prowadzenia walki obronnej ograniczonymi siłami jest aktywność i manewrowość. Tylko tym sposobem można narzucić nieprzyjacielowi swoją inicjatywę i zmusić do działania na kierunkach dogodnych do obrony. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w organizacji zasadzek w obronie pozycji przedniej, pozostawianiu /wysyłaniu/ oddziałów wydzielonych do działań na tyłach nieprzyjaciela, stosowaniu szeregowego manewru odwodami oraz zwiększoną ilością wykonywanych kontrataków nawet małymi siłami.

W zakończeniu należy podkreślić, że w działaniach z użyciem broni jądrowej wzrasta rola czynnika moralno-psychicznego. Czynniki te należy brać pod uwagę, tak przy organizacji odwrotu, jak i przy prowadzeniu działań bojowych ograniczonymi siłami i środkami.

Z A K O Ń C Z E N I E

Odtworzenie zdolności bojowej oddziałów w dywizji po uderzeniach jądrowych, a także prowadzenie działań bojowych siłami i środkami, które zachowały zdolność bojową oraz tymi, które ją odtworzyły jest problemem bardzo złożonym w sferze działalności wojsk. Minister Obrony ZSRR udziela temu problemowi szczególną uwagę. Wymaga on, ażeby w wojskach opanowano sposoby szybkiego odtwarzania zdolności bojowej wojsk biorąc pod uwagę realność sytuacji, a także racjonalność wykorzystania ocalałych sił i środków, umiejętnej organizacji manewru odwodami i zapasami środków materiałowych. Poleca uczyć dowódców i sztaby realizacji tych zadań swoimi organicznymi siłami.

Ażeby wykonać wymagania stawiane przez Ministra Obrony ZSRR, należy badać, opracowywać przedsięwzięcia odtwarzania zdolności bojowej i prowadzenia działań ocalałymi i odtworzonymi siłami i wcielać je w życie.

Wydrukowano w 80 egz.

Egz. nr 1-80 - Bibl.Nauk.OZS

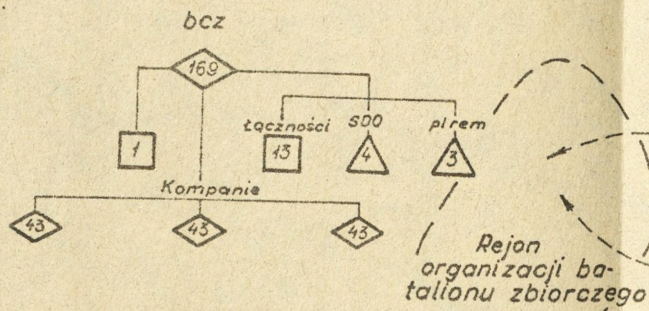
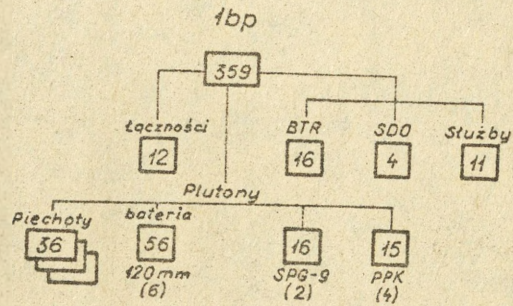
Wyk. mjr Siwiec

Druk E.K.

Druk ASG WP nr pf-533/pf-2380/WW

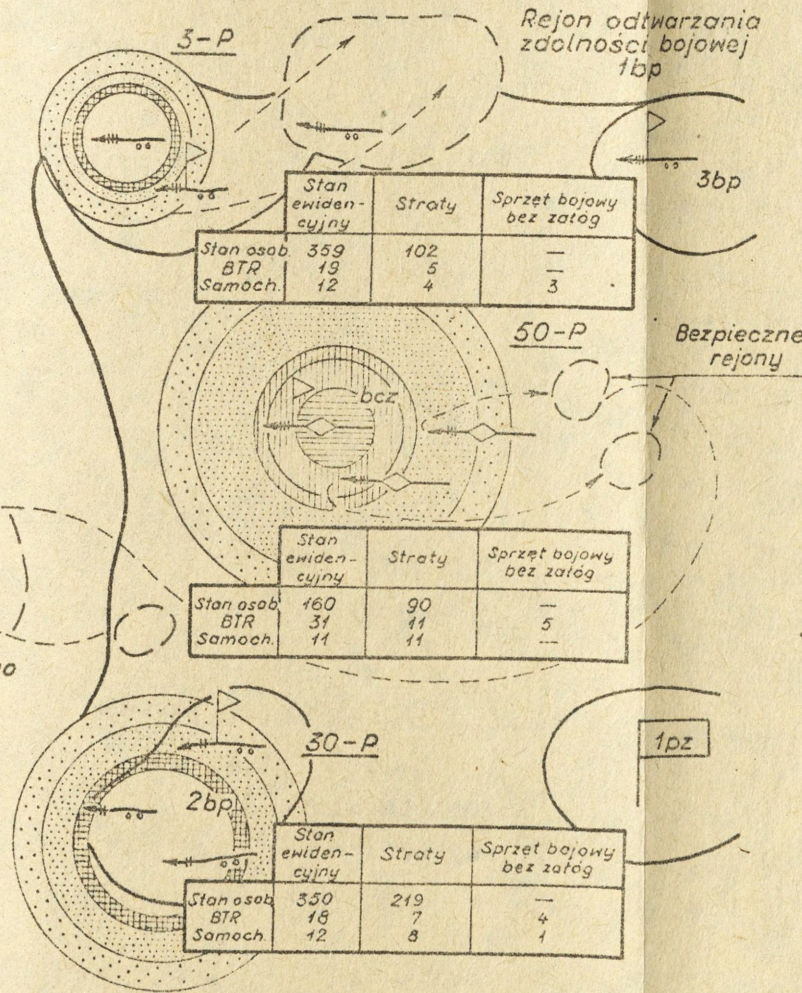
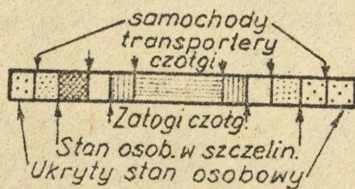
- Warunki: 1. Pułk ześrodkowany jest w rejonie.
 2. Dla stanu osobowego przygotowano szczeliny, a dla sprzętu ukrycia.
 3. 15% stanu osobowego znajduje się poza ukryciami i czotgami.

Wyjściowa struktura organizacyjna batalionów

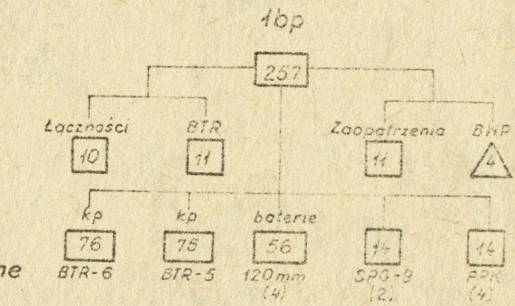

Struktura organizacyjna 3 i 2 bp jest analogiczna jak 1bp

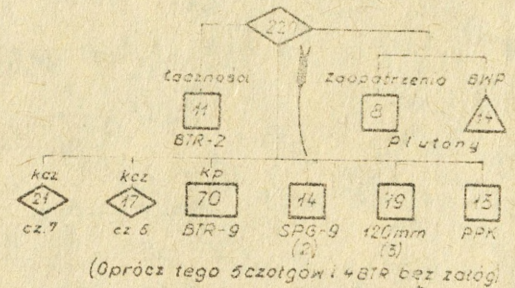
Umowne oznaczenia strat rażenia

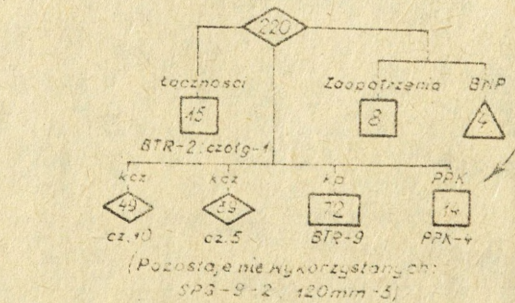
Ostateczna struktura organizacyjna batalionów

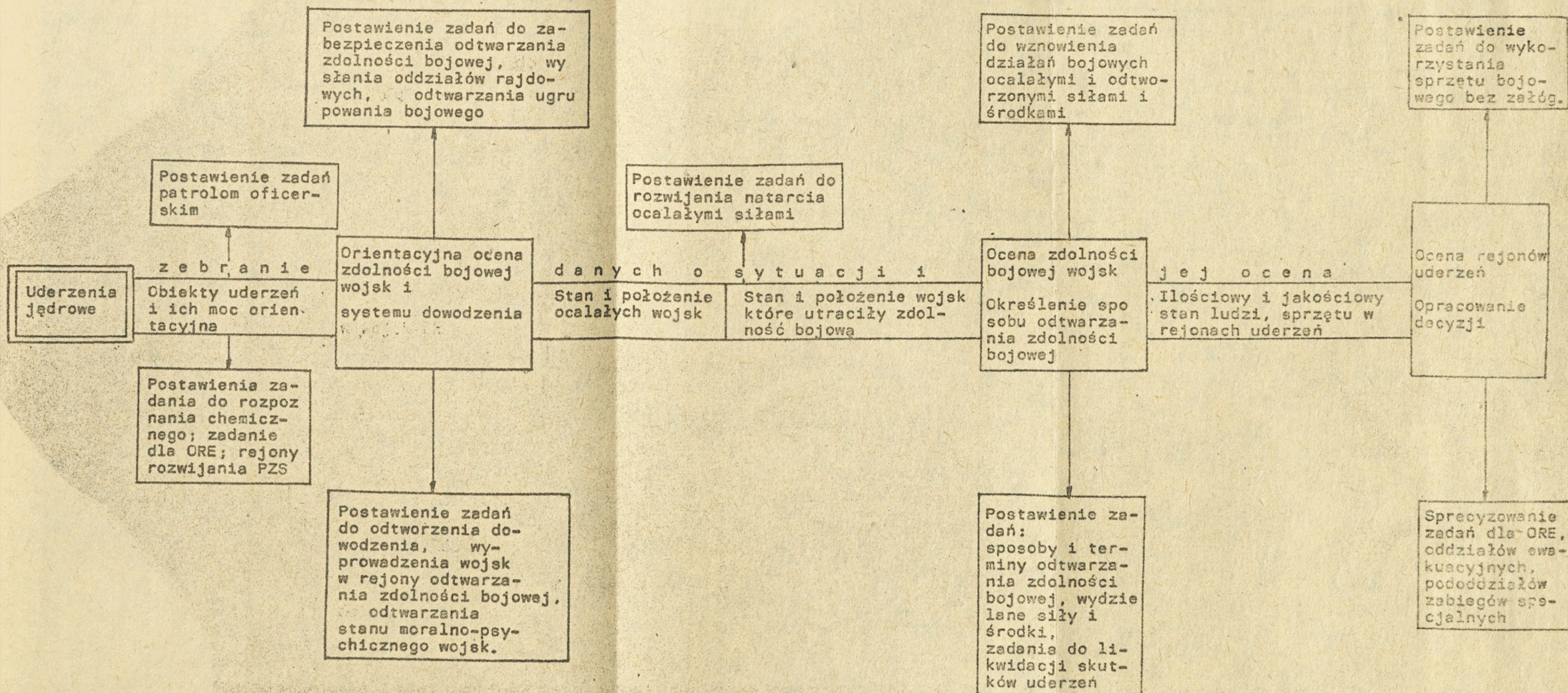
Batalion zbiorczy (do reorganizacji)

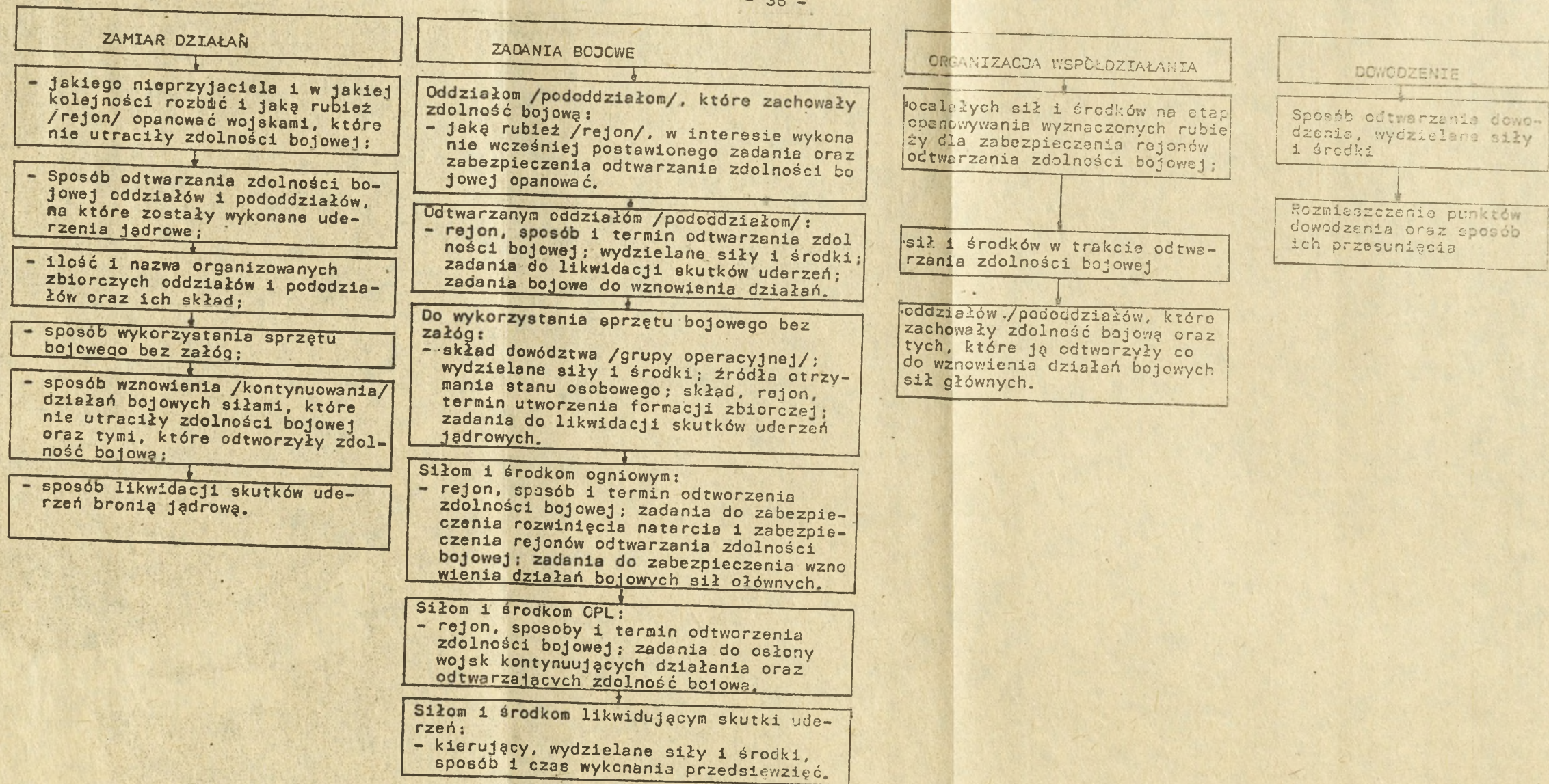
Batalion zbiorczy (po reorganizacji)

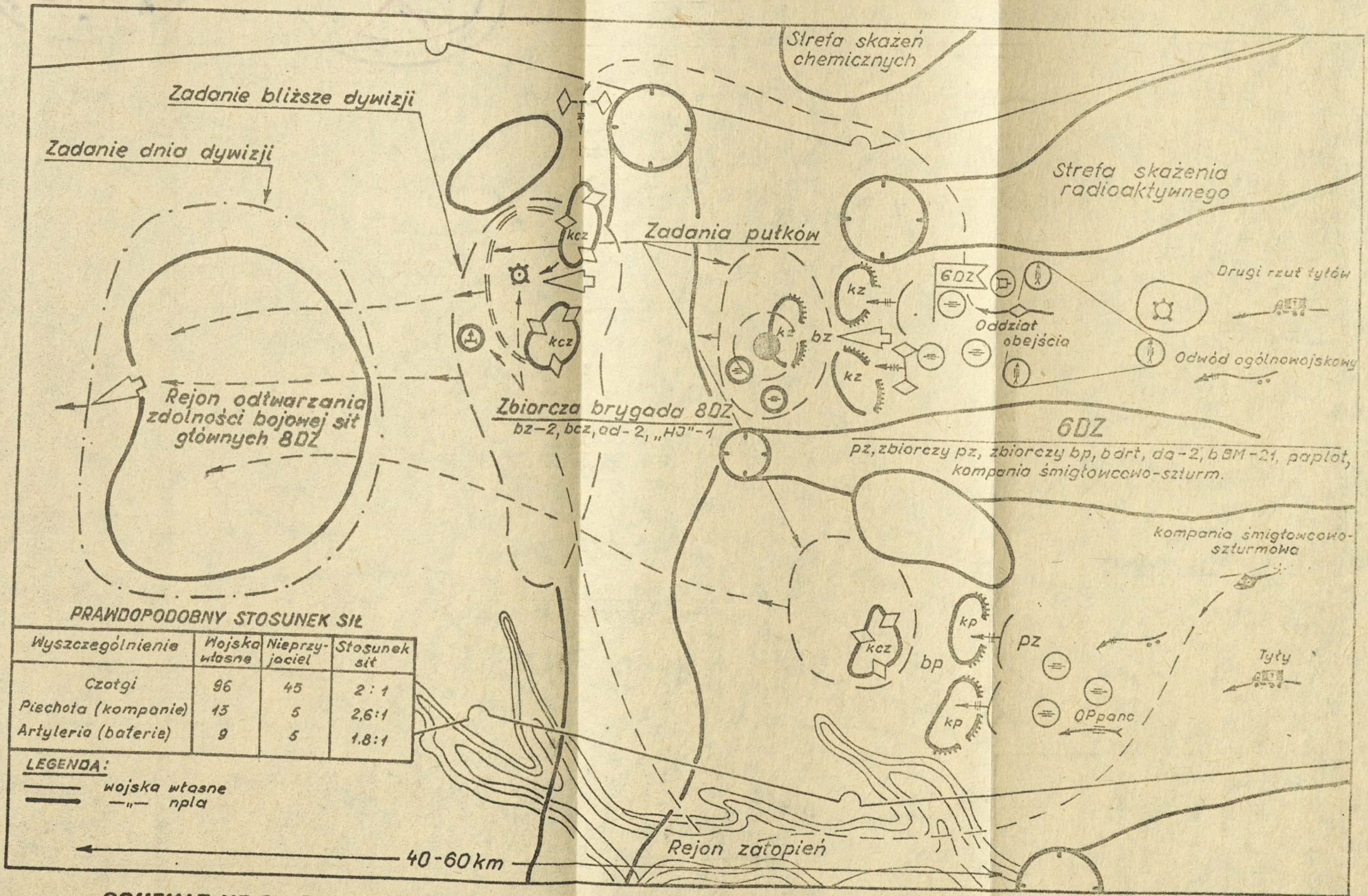
SCHEMAT NR1. SPOSOBY ODTWARZANIA ZDOLNOŚCI BOJOWEJ PUŁKU [WARIANT]

Schemat nr 3. METODYKA PODJĘCIA DECYZJI DO ODTWORZENIA ZDOLNOŚCI BOJOWEJ I KONTYNUOWANIA /WZNOWIENIA/ DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Schemat nr 4. TREŚĆ DECYZJI DO ODTWORZENIA ZDOLNOŚCI BOJOWEJ ORAZ DO KONTYNUOWANIA /WZNOWIENIA/ DZIAŁAŃ BOJOWYCH.

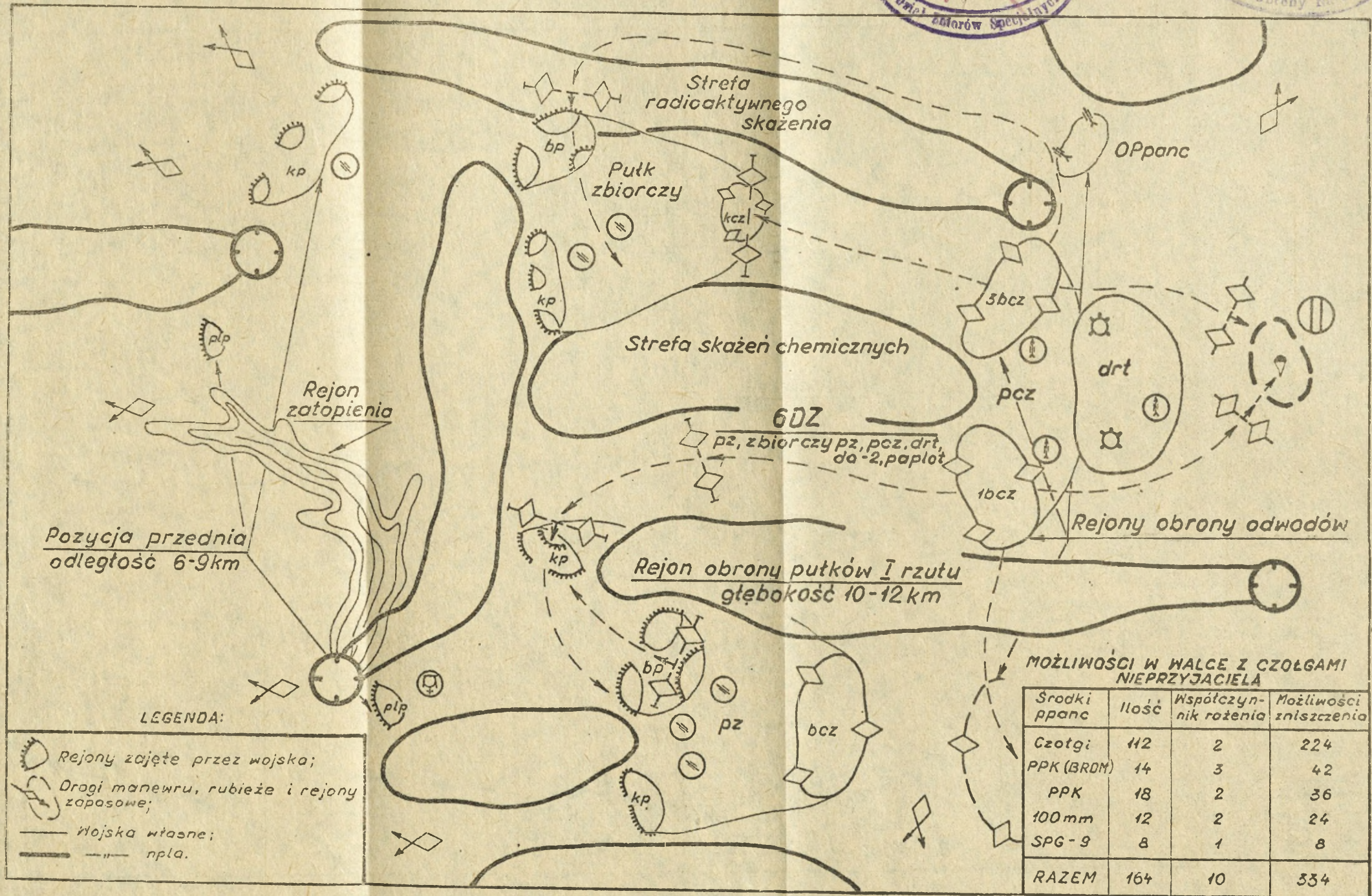
PRAWDOPODOBNY STOSUNEK SIŁ

Wyszczególnienie	Wojska własne	Nieprzyjacieli	Stosunek sił
Czołgi	96	45	2:1
Piechota (kompanie)	13	5	2,6:1
Artyleria (baterie)	9	5	1,8:1

LEGENDA:

- wojska własne
- " " npla

SCHEMAT NR 5. ZADANIA I UGRUPOWANIE BOJOWE W NATARGIU OGŁAŻYCH SIŁ DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ [WARIANT]

MOŻLIWOŚCI W WALCE Z CZOŁGAMI NIEPRZYJACIELA

Środki ppanc	Ilość	Współczynnik rożenia	Możliwości zniszczenia
Czołgi	112	2	224
PPK (BRDM)	14	3	42
PPK	18	2	36
100 mm	12	2	24
SPG-9	8	1	8
RAZEM	164	10	334

SCHEMAT NR 6. ORGANIZACJA OBRONY OGALĄYMI SIŁAMI DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ [WARIANT]